

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA/PRORAČUNA F BiH
S A R A J E V O**

UR:015-01/01

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
Na dan 31.12.2000.godine**

FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINE MOSTAR

Mostar, lipanj/juni 2001.godine

URED ZA REVIZIJU PRORAČUNA – BUDŽETA F BiH

Menadžmentu Federalnog ministarstva trgovine Mostar

IZVJEŠTAJ REVIZORA

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Federalnog ministarstva trgovine sa stanjem na dan 31.12.2000.godine.

Za finansijska izvješća odgovornost snosi rukovodstvo proračunskog – budžetskog korisnika, a naša odgovornost je da na temelju naše revizije izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima.

Revizija je obavljena sukladno Zakonu o reviziji proračuna – budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine FBiH”, broj 48/99), revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI.

Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da ona pruži razumno uvjerenje o tome da u finansijskim izvješćima nema značajnog pogrešnog iznošenja činjenica.

Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza da bi se dobila prihvatljiva osnova za mišljenje o finansijskim izvješćima koja se revidiraju.

Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan temelj za izražavanje našeg mišljenja.

Revizija finansijskih izvješća za 1999.godinu nije obavljena, pa ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima 01.01.2000.godine.

Po našem mišljenju finansijska izvješća pokazuju realno i objektivno finansijsko poslovanje i činjenično stanje Federalnog ministarstva trgovine na dan 31.12.2000.godine., osim napomena navedenih pod tačkom 3,4,5 i 6.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Branko Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR

mr.sc.Ibrahim Okanović, dipl.oec.

Napomene uz financijska izvješća

OPĆI PODACI

Dana 11.04.2001.godine započeta je revizija u Federalnom ministarstvu trgovine. Obavljen je razgovor sa ministrom trgovine gosp.Andrijom Jurković, šefom kabineta gosp. Goranom Mihaljević i voditeljem računovodstva gđa.Snježanom Planinić. Određena kontakt osoba – gđa.Snježana Planinić je osigurala traženu dokumentaciju, kako bi revizija obavila uvid. Revizija je obavljena na temelju članka 10. Zakona o reviziji proračuna – budžeta u F BiH (“Službene novine F BiH”, broj 48/99).

Reviziju su obavile:

1. Anica Pudar – ovlaštenu revizor
2. Slavica Stojčić – pomoćnik revizora
3. Jadranka Novak – pomoćnik revizora
4. Dubravka Barbarić – pomoćnik revizora.

Za pravilnost poslovanja obuhvaćenog revizijom odgovorne osobe su: gosp.Branko Ivković – ministar Federalnog ministarstva trgovine i gđa.Mirsada Čurčić Selimović, zamjenik ministra.

Federalno ministarstvo trgovine izvršenje poslova i zadataka obavlja preko osnovnih organizacijskih jedinica i unutarnje organizacijske jedinice. Osnovne organizacijske jedinice su: kabinet ministra, sektor unutarnje trgovine, sektor ekonomskih odnosa sa inozemstvom, sektor turizma, sektor obrtništva, sektor cijena, tržišni inspektorat, ured za prekršaje, odjeljenje zajedničkih poslova.

U okviru sektora turizma utvrđena organizacijska jedinica – Ugostiteljsko turistički inspektorat.

Federalno ministarstvo trgovine nema službu interne kontrole, niti interne revizije.

Financijsko poslovanje Ministarstva je obavljano putem redovnog žiro – računa otvorenog kod Zavoda za platni promet u Mostaru.

Obavljenom revizijom obuhvaćeno je poslovanje Ministarstva za 2000.godinu, što uključuje pregled i provjeru:

- primjene važeće zakonske regulative,
- računovodstvenih knjiga i evidencija,
- novčanih sredstava,
- popisa imovine, obveza i potraživanja,
- potraživanja i obveza,
- prihoda i izdataka.

NAPOMENA 1: - Osnovne računovodstvene politike

Financijska izvješća su sastavljena sukladno računovodstvenim standardima. Iskazana su u valuti KM, a prezentirana kroz kompletne računovodstvene iskaze koji se sastoje od Bilance stanja, Računa prihoda i rashoda, Iskaza o novčanom tijeku, Iskaza o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebni podaci i Godišnjeg iskaza o izvršenju proračuna – budžeta FBIH. Federalno ministarstvo trgovine nema usvojene računovodstvene politike.

PREPORUKA: Menadžment treba da odabere i primijeni računovodstvene politike, tako da su financijska izvješća sukladna sa svim zahtjevima kodeksa i svakog standarda koji se primjenjuju.

NAPOMENA 2: - Gotovina, kratkoročne tražbine, razgraničenja i zalihe

- Novčana sredstva se sastoje od gotovine na žiro računima, blagajni i deviznih izdvojenih sredstva i akreditiva. Izvršen popis novčanih sredstava u blagajni koji se slaže sa knjigovodstvenom evidencijom, a stanje na žiro računima i izdvojenim sredstvima kod banke se slažu sa izvodima na dan 31.12.2000.godine.
- Kratkoročne tražbine odnose se na neizmirene akontacije za službena putovanja. Napravljen popis pojedinačano po djelatnicima koji nisu izmirili akontacije za službena putovanja.
- Zalihe materijala i ostalih materijala se ne evidentiraju unutar klase 2. – Nabavka ovih vrijednosti stavlja se neposredno na rashode.

PREPORUKA: Uspostaviti knjigovodstveno iskazivanje zaliha propisanih Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna – budžeta u F BIH.

NAPOMENA 3: - Stalna sredstva

U 2000-oj godini Federalno ministarstvo trgovine izvršilo je nabavku stalnih sredstava u iznosu od 294.971,63 KM (u okviru kojih je deset automobila). Nabavka stalnih sredstva nije bila predviđena izvornim godišnjim proračunom, ni njegovim rebalansom.

Nabavka stalnih sredstava izvršena je iz vlastitih sredstava i sredstava odobrenih iz proračuna – budžeta na temelju Sporazuma o posebnim odnosima između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine – za poticaj daljem zajedničkom djelovanju na području turizma. Prilikom nabavke stalnih sredstava nisu raspisivani tenderi i prikupljane ponude. Za svaku nabavku stalnih sredstva ne postoje odluke.

U 2000.godini prodana su dva automobila – automobil marke TRANSPORTE WOLKSWAGEN registarskih oznaka 557-1-395, prodat je putem javnog nadmetanja Miroslavu Stipanoviću. Postignuta cijena je 6.000,00 KM. (Neotpisana vrijednost vozila je 15.604,00 KM).

Automobil marke GOLF WOLKSWAGEN, registarskih oznaka 791-K-843, godina proizvodnje 1988. u ispravnom stanju. Prodat slobodnom pogodbom Ruždiji Režanica iz Sarajeva za 1.300,00 KM (neotpisana vrijednost vozila 3.600,00 KM). Kod automobila marke GOLF-a procijenjena totalna šteta (neotpisana vrijednost u iznosu 3.824,00 KM – isknjižen na teret kapitala).

Automobil marke AUDI A4 – zamjena “staro za novo”, neotpisane vrijednosti 36.630,00 KM procijenjene od strane Auto kuće Jelić za 33.000,00 KM i za isti je kupljen PASSAT – 1.9 TDI, u iznosu od 39.800,00 KM. Razlika u iznosu od 6.800,00 je plaćena 02.10.2000.godine.

U 2000.godine rashodovani su mobiteli i kompjuterska oprema neotpisane vrijednosti od 7.558,38 KM, bez ikakvog obrazloženja.

Revizijom je utvrđeno da za sva vozila (30 vozila) postoji dokumentacija o vlasništvu.

PREPORUKA:

- Nabavku stalnih sredstava vršiti iz kapitalnih prihoda.
- Provođenje nabavke i prodaje stalnih sredstava vršiti sukladno odredbama Zakona o nabavki robe, usluga i ustupanju radova.

NAPOMENA 4: - Kratkoročne obveze i razgraničenja

Uvidom u Bilancu stanja, knjigovodstvenu evidenciju i popis obaveza na dan 31.12.2000.godine iskazane kratkoročne obveze iznose 12.865,00 KM. Obaveze prema dobavljačima iznose 8.835,00 KM, a obaveze za porez na promet za kupljenu vozilo iznose 4.030,00 KM.

Iskazane kratkoročne obveze su obveze iz prosinca 2000.godine što je provjereno kroz knjigu ulaznih faktura.

Revizijom je utvrđeno da se obveze po osnovu plaće i obveze po osnovu poreza i doprinosa i obveze prema djelatnicima ne evidentiraju prema računovostvenom račelu modifikovanog nastanka događaja – da se rashodi priznaju u obračunskom razdoblju u kom je i obveza za plaćanje nastala. Zbog navedenih plaća za 12/2000 godine, u iznosu od 93.800,00 KM nije evidentirana i iskazana kao obveza po godišnjem obračunu za 2000.godinu.

Ispitivanjem poslovnih događaja nastalih nakon datuma bilansiranja utvrđene su i popisane obveze u iznosu od 10.156,00 KM. Ove obveze se odnose na obveze iz prosinca 2000.godine, a prispjele fakture u siječnju 2001.godine.

Uvidom u dokumentaciju iz 2001.godine utvrđeno je da je izvršena isplata u siječnju 2001.godine.

PREPORUKA: Sukladno članku 21. Uredbe o računovodstvu i članka 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna – budžeta F BiH obveze/rashode priznavati u obračunskom razdoblju u kom je obveza za plaćanje nastala.

NAPOMENA 5: - Rashodi

Planirani rashodi iz proračuna – budžeta za 2000.godinu iznose 1.551.406 KM, a izvršeni rashodi iznose ukupno 3.012.760 KM, što je 94,19% više od plana.

Radi detaljnijeg uvida dajemo pregled planiranih i izvršenih rashoda za 2000.godinu:

TABELA 1

POZICIJA	Napomena	Planirani rashodi iz sredstava proračuna	Izvršeni rashodi za 2000.godinu	Index
1. PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA UPOSLENIH		1.057.601	1.543.796	145,97
- Bruto plaće i naknade	a)	886.901	1.039.904	117,25
- Naknade troškova uposlenih i skupštinskih zastupnika	b)	170.700	503.893	295,19
2. DOPRINOS POSLODAVCA		99.590	119.197	119,68

3. IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE		394.215	1.349.767	342,39
- Putni troškovi	c)	69.671	167.692	240,69
- Izdaci za energiju		18.494	17.248	93,26
- Izdaci za komunalne usluge		10.154	71.257	701,76
- Nabavka materijala		33.477	91.912	274,55
- Izdaci za usluge prijevoza i goriva	d)	53.273	129.687	243,44
- Unajmljivanje imovine i opreme	e)	130.205	255.238	196,03
- Izdaci za tekuće održavanja	f)	20.616	413.265	2004,58
- Izdaci za osiguranje bankarskih usluga platnog prometa		2.734	12.083	441,95
- Ugovorene usluge	g)	55.591	194.436	349,76
U K U P N O (1+2+3)		1.551.406	3.012.760	194,19

- a) Uvidom u platne liste utvrđeno je da je prosječno stanje uposlenih iznosilo 82 djelatnika, a da je planirano za 2000.godinu 72 djelatnika. Svakog mjeseca upućen zahtjev Federalnom ministarstvu financija za isplatu plaća. U zahtjevu za isplatu plaća uključen porez za obrazovanje i kulturu koji se obračunava na temelju Uredbe o porezu na obrazovanje i kulturu donesene od Vlade Hercegovačko-neretvanske županije (“Narodne novine Hercegovačko-neretvanske županije”, broj 1/2000), što nije sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda Federacije Bosne i Hercegovine.
- b) U okviru pozicije “Naknade troškova uposlenih i skupštinskih zastupnika”, izvršen je djelimičan uvid u naknade za prevoz na posao i s posla, naknade za smještaj dužnosnika, topli obrok, naknade tržnim inspektorima i naknade za jednokratne pomoći. Uvidom u naknade za smještaj dužnosnika nisu utvrđene nepravilnosti. Revizijom toplog obroka nisu konstatirane nepravilnosti. Uvidom u naknade tržnim inspektorima utvrđeno je da je doneseni Zaključak broj 11-0254-00 od 05.01.2000.godine suprotan Zakonu o proračunu – budžetu i suprotan zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika tijela Uprave u Federaciji BiH. Izvršen je uvid u izdatke za jednokratne pomoći i ustanovljeno da nije plaćen porez na dodatna primanja.
- c) Revizijom su utvrđeni metodom uzorka troškovi dnevnica u zemlji i inozemstvu, troškovi smještaja, troškovi prijevoza javnim sredstvima i nisu utvrđene nepravilnosti.
- d) Uvidom u dokumentaciju goriva za prijevoz nisu utvrđene nepravilnosti.
- e) Revizijom je izvršen uvid u izdatke za iznajmljivanje prostora, kao i plaćanje zakupa od strane Ministarstva. Prilikom sklapanja Ugovora o zakupu nisu prikupljane ponude, a kod Ugovora o zakupu sa fizičkom osobom nije ovjeren ugovor u nadležnoj ispostavi porezne uprave.
- f) Revizijom izdataka za tekuće održavanje metodom uzorka izvršen je uvid izdataka za materijal za opravku i održavanje vozila i nisu konstatirane nepravilnosti. Uvidom u izdatke za nabavku opreme utvrđene nepravilnosti. Nabavka stalnih sredstva u iznosu od 294.971,63 KM evidentirana na troškovima, što je suprotno zakonima iz oblasti računovodstva.

- g) Revizijom ugovorenih obveza, metodom uzorka izvršena je revizija usluga reprezentacije i nisu konstatirane nepravilnosti. Izvršen je uvid u isplate po odlukama i utvrđeno da su isplaćivane suprotno odredbama Zakona o proračunu. Napominjemo da je Federalno ministarstvo iz neporeznih prihoda pokrilo rashode koji su bili iznad doznačenih sredstva iz proračuna Federacije BiH.

PREPORUKA: U vezi navedenog predlažemo da ubuduće, izdaci (rashodi) Ministarstva budu u visini odobrenih proračunom – budžetom (“Sl.nov.Federacije BiH”, broj 32/00) i pridržavanje propisa o pravilnosti klasificiranja i knjiženja nastalih promjena onako kako to propisuju Uredba o računovodstvu proračuna – budžeta F BiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna – budžeta F BiH.

Da se donesu interni akti o visini utroška pojedinih usluga kako bi se postiglo što efikasnije i racionalnije korištenje budžetskih sredstava.

NAPOMENA 6 – Prihodi

Za djelatnost Federalnog ministarstva trgovine u državnom proračunu planirano je 1.551.406 KM, a doznačeno 1.715.970 KM. Razlika se odnosi na doznačena sredstva iz proračuna – budžeta 25.02.2000.godine koje je Ministarstvo financija odobrilo po posebnom zahtjevu, a na temelju Sporazuma o posebnim odnosima između Republike Hrvatske i Federacije Bosne i Hercegovine – za poticaj daljnjem zajedničkom djelovanju na području turizma.

Osim prihoda iz proračuna, Federalno ministarstvo trgovine ostvaruje i neporezne prihode, i to po osnovu:

- prihoda po osnovu turističkih članarina u iznosu od (na temelju Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama, “Sl.nov. FBiH”, broj 2/00)	862.035 KM
- naknade za kontrolu i kvalitetu robe van carinarnice u iznosu od (na temelju Odluke o visini i načinu plaćanja naknada za pokriće troškova kontrole kakvoće određenih proizvoda pri uvozu i izvozu, “Sl.nov. F BiH”, broj 24/98)	482.007 KM
- novčane kazne - troškovi prekršajnog postupka u iznosu od (na temelju prekršajnog postupka – Zakon o prekršajima kojima se povređuju Federalni propisi, “Sl.nov. F BiH, broj 9/96)	63.832 KM
- ostali prihodi u iznosu od (prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine, i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika)	33.638 KM

UKUPNO NEPOREZNI PRIHODI

1.441.512 KM

Federalno ministarstvo trgovine nije raspoređivalo vlastite prihode u iznosu od 1.441.512 KM u proračun – budžet sukladno članku 8. Zakona o proračunu – budžetu F BiH (“Sl.novine F BiH”, broj 20/98), već je ta sredstva koristilo za isplatu naknada troškova uposlenih, putnih troškova, izdataka za usluge prijevoza i goriva, unajmljivanje imovine, nabavku stalnih sredstava.

Osima što Federalno ministarstvo trgovine nije raspoređivalo (vraćalo) vlastite prihode u proračun – budžet, nenamjenski je trošilo vlastite prihode. Napominjemo samo za vlastite prihode od članarina koje je Ministarstvo bilo obavezno koristiti za promicanje turizma, za poboljšavanje uvjeta boravka turista u mjestu, općini, kantonu i Federaciji Bosne i Hercegovine prema Uredbi o članarinama u turističkim zajednicama ("Sl.novine F BiH", broj 2/00).

Napominjemo da Ministarstvo financija nije doznačilo Federalnom ministarstvu trgovine sredstva iz proračuna za materijalne troškove od svibnja 2000.godine, naknade za prijevoz i topli obrok od srpnja 2000.godine, a za smještaj uposlenih i odvojeni život od kolovoza 2000.godine.

PREPORUKA: Vlastite prihode obvezno uplaćivati na račune javnih prihoda Federalnog proračuna budžeta sukladno članku 36. Zakona o izvršavanju proračuna – budžeta F BiH za 2001.godinu ("Sl.novine F BiH, broj 18/01).

Nakon izvršene revizije i svega navedenog, preporučujemo da Federalno ministarstvo trgovine uspostavi internu kontrolu kao efikasnu kontrolu koja će zadovoljiti ciljeve sa prihvatljivom pouzdanošću na području efikasnog poslovanja, pouzdanog financijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonima i propisima.

OVLAŠTENI REVIZOR

Anica Pudar, dipl.oec.

FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINE

**Račun prihoda i rashoda
U razdoblju od 01.01. do 31.12.2000.godine**

Iznosi u KM

P O Z I C I J A	ZA RAZDOBLJE	
	01.01.do 31.12.2000.	01.01.do 31.12.1999.
RASHODI	3.012.760	2.242.399
A. TEKUĆI RASHODI	3.012.760	2.242.399
- Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.543.796	1.125.219
- Bruto plaće i naknade	1.039.903	851.189
- Naknade troškova uposlenih i skupštinskih zastupnika	503.893	274.030
- Doprinosi poslodavcu i ostali doprinosi	119.197	101.063
- Izdaci za materijal i usluge	1.349.767	1.016.117
- Putni troškovi	167.692	157.548
- Izdaci za energiju	17.248	9.995
- Izdaci za komunalne usluge	71.257	60.078
- Nabavka materijala	91.912	71.772
- Izdaci za usluge prijevoza i goriva	129.687	78.075
- Unajmljivanje imovine i opreme	255.238	243.031
- Izdaci za tekuća održavanja	413.265	264.859
- Izdaci za osiguranje, bankarske usluge, usluge platnog prometa	12.083	9.859
- Ugovorne usluge	194.436	120.900
PRIHODI	3.144.718	2.171.600
B. NEPOREZNI PRIHODI	1.441.512	361.678
- Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od tečajnih razlika	33.638	1.207
- Ostali prihodi od imovine	30.706	890
- Kamate primljene od pozajmica i sudjelovanja u kapitalu	2.684	-
- Prihod od pozitivnih kursnih razlika	248	317
- Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	1.344.042	291.871
- Ostale proračunske nakanade	1.344.042	291.871
- Novčane kazne	63.832	68.600
C. TEKUĆE POTPORE	-	-
D. PRIHODI IZ PRORAČUNA	1.703.206	1.809.922
- Višak/manjak prihoda nad rashodima	131.958	-
- Višak rashoda nad prihodima	-	70.799